

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
363

7/1814
İmz.

18.03/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 05/02/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.
10.00.02- 3316 sayılı yazı,
b) 18/02/2008 tarihli ve 371/224 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Mehmet Şandır tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1814 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

EKLER:

- 1- Soru önergesi cevabı (2 adet)
2- İstatistik tablo (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

Sayın Mehmet ŞANDIR
Mersin Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1814 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununa dayanılarak beş yıllık bir dönem için (2007-2011) hazırlanan Resmî İstatistik Programı gereği Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce yıllık bazda toplanıp derlenen istatistiklerden olan Türkiye çapında açılan dava sayılarına yönelik 2007 verileri henüz derleme aşamasında olup, 2008 yılının Aralık ayında yayınlanacaktır. Bununla birlikte, Bakanlık içi özel çalışma için üçer aylık periyotlarla derlenmesine karar verilen Türk Ceza Kanununun 301. maddesiyle ilgili 2007 yılının ilk üç aylık dönemine ilişkin veriler ile 2006 yılına ilişkin istatistik bilgileri ekte sunulmuştur.

II- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 301. maddesine benzer düzenlemeler Avrupa Birliğine üye ülkelerin ceza kanunlarında da yer almakla birlikte, bu ülkelerde söz konusu suçtan bir yılda açılan ve karara bağlanan dava sayısı hakkında Bakanlığımızda sağlıklı ve kesin bilgiler bulunmamaktadır.

III- Bilindiği gibi, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 301. maddesiyle getirilen düzenleme esas itibarıyla, mülga 765 sayılı Kanunun 159 ve 160. maddeleriyle hüküm altına alınmış bulunan suça ilişkindir. Bu maddelerde muhtelif tarihlerde yapılan değişikliklerle söz konusu suçla ilgili takibat yapılması, tahkir ve tezyif edilen kurumun başkanının iznine tâbi kılınmış ancak, 1938 yılında yapılan değişiklikle Devletin kurumlarına karşı yöneltilen tahkir ve tezyiftan takibat yapılması Adalet Bakanlığının iznine tâbi kılınmıştır. 5237 sayılı Kanunla getirilen 301. maddede ise söz konusu suçtan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılması Adalet Bakanının iznine tâbi olmaktan çıkarılmıştır.

Türk Ceza Kanununun 301. maddesi kapsamında yapılan yargılamaların Dünya ve Ülkemiz kamuoyunda geniş yankı uyandırması Ülkemiz açısından bu suçların takibinin belli bir disipline bağlanmasını zaruri kıldığından, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin düşünce özgürlüğü bağlamında yerleşmiş içtihatları da göz önünde tutularak Türk Ceza Kanununun 301. maddesinde yer alan suçun unsurlarında, uygulamada doğan tereddütlerin giderilmesi ve düşünce özgürlüğünün alanının genişletilmesi amacıyla maddenin değiştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

IV- Öte yandan, Anayasanın 98. maddesinin ikinci fıkrasında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarından biri olan “soru”nun, Bakanlar Kurulu adına, sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan veya bakanlardan bilgi istemekten ibaret olduğunun; aynı maddenin son fıkrasında da soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile cevaplandırılma, görüşme ve araştırma yöntemlerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün; “Soru” kenar başlıklı 96. maddesinde “soru”nun kısa, gereksiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile Hükümet adına sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere, Başbakan veya bir bakandan açık ve belli konular hakkında “bilgi istemek”ten ibaret olduğunun belirtildiği; “Sorulamayacak konular” kenar başlıklı 97. maddesinde

7/1814

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Bakan

.../.../2008

de; başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlanmaktan ibaret konuların ve konusu evvelce Başkanlığa verilmiş gensoru önergesiyle aynı olan soruların sorulamayacağı hükme bağlandığından, önerenin, bilgi istemeye yönelik olmayıp, kişisel görüş ileri sürölmek suretiyle düşünce öğrenmeyi amaçlayan diğer sorularına Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün yukarıda belirtilen hükümleri karşısında cevap verilmesine yasal imkân görölememiştir.

Bilgilerinize arz ederim.


Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

7/1814

CEZA MAHKEMELERİ İŞ YÜKÜNÜN DAVA SAYISINA VE MAHKEME TÜRÜNE GÖRE DAĞILIMI

2006 YILI

TÜRKİYE TOPLAMI

MAHKEME TÜRÜ	GELEN İŞ				YIL İÇİNDE ÇIKAN İŞ	BİR SONRAKİ YILA DEVREDEN İŞ
	GEÇEN YILDAN	YIL İÇİNDE AÇILAN	BOZU- LARAK GELEN	TOPLAM GELEN		
	DEVREN GELEN					
CMK 250.M. İLE GÖR. AĞIR CEZA	4443	4948	1485	10876	4572	6304
ÇOCUK	22629	52796	61	75486	25295	50191
ÇOCUK AĞIR CEZA	20145	7329	1440	28914	21704	7210
AĞIR CEZA	80370	58575	15418	154363	85557	68806
ASLİYE CEZA	594620	475639	67873	1138132	583051	555081
SULH CEZA	163045	270956	38426	472427	280570	191857
TRAFİK	11	56	16	83	36	47
İCRA CEZA	157453	654719	1983	814155	565906	248249
FİKRİ VE S.HAKLAR CEZA	7910	6695	728	15333	5239	10094
TOPLAM	1050626	1531713	127430	2709769	1571930	1137839

CEZA MAHKEMELERİNDE TCK 301 İLE İLGİLİ AÇILAN VE ÇIKAN DAVALAR